

Универсален модел за професионален курс за детегледаки с целева група жени на възраст от 50 до 64 г.

НАРЪЧНИК

Съфинансиран от програма
„Еразъм+“
на Европейския съюз

Този проект се финансира с подкрепата на Европейската комисия.
Настоящото съобщение отразява единствено мнението на автора и Комисията
не носи отговорност за информацията, която се съдържа в него.

Настоящият наръчник отразява единствено мнението на автора и Комисията не носи отговорност за информацията, която се съдържа в него.

Този материал е разработен, благодарение на създаването на стратегическо партньорство между следните организации:

- Voivodeship Labour Office in Katowice (Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach)
- The Government Office for Békés County (Békés Megyei Kormányhivatal)
- Бимек ООД
- M'am'aloca o.p.s.
- ProActivate Ireland Limited
- Cooperativa Sociale COOSS Marche Onlus Società Cooperativa Per Azioni

Публикува на български: Бимек ООД

Тираж: 200 копия

Разпространява се безплатно

Съдържание

Резюме на проекта	4
Положение на пазара на труда на жените на възраст 50+ в партньорските държави	10
Общ преглед на правните рамки по отношение на професията на детегледачи в участващите страни.....	13
Резултати от проучването в рамките на проекта	15
Важни черти на характера на детегледачките	17
Инструменти и тестове за оценка на предразположението към професията.....	17
Въпросник за самооценка.....	20
I. Педагогически подход.....	26
II. Общуване	28
III. Документация	29
IV. Когнитивно и емоционално развитие.....	31
V. Физическо и психомоторно развитие	33
VI. Управление на образованието	34
VII. Сигурност	36
VIII. Грижи, здраве и хигиена.....	37
IX. Стаж	39
X. Източници и допълнителна литература	40
Заключение	44
Контактни данни на партньорите.....	45

Резюме на проекта

Поради демографските промени работната ръка рязко намалява, затова е изключително важно да се активизират групите безработни и хората да бъдат убеждавани да се стремят да се учат през целия си живот, като това ще им позволи да усвоят нови умения и да бъдат активни на пазара на труда за по-дълго.

Жените на пазара на труда са в специфично положение. Въпреки че средната продължителност на живота им е по-висока, продължителността на трудовия им живот е по-ниска. Много жени на възраст между 50 и 64 години остават безработни, което има влияние върху икономическото им положение и пенсията им.

Проектът по Еразъм+ „Универсален модел за професионален курс за детегледачки с целева група жени на възраст от 50 до 64 г.“ е отговор на нуждите на жените над 50-годишна възраст. Организации от 6 държави, включително две организации с нестопанска цел от Чехия и Ирландия, които се занимават с включването на пазара на труда и благосъстоянието на хората над 50 г.; две частни обучителски фирми от България и Италия, експерти по създаването на курсове и по кариерното консултиране; и регионални звена, ангажирани с пазара на труда, от Силезия в Полша и Бекеш в Унгария, създават партньорство с цел създаването на модел на курс за жени над 50 г., който ще използва опита, знанието и любовта към децата като база за професионално активизиране.

По време на проекта беше създаден модел на курс, който в бъдеще ще помогне за активизирането на жените над 50 г., които имат опит в създаването и поддържането на дом и в гледането на деца, но нямат висока образователна степен или богат трудов опит.

Тази публикация е резултат от двугодишно проучване. Тя представя резултатите от работата на партньорите, осъществена по време на партньорските срещи. В наръчника има представено описание на партньорските организации, положението на жените над 50 г. на пазара на труда, общ преглед на правните рамки по отношение на професията на детегледачките, резултати от проучвания проведени сред родители и сред жени на възраст 50+, личностни качества на детегледачките, инструменти и тестове за оценяване на предразположенията на детегледачките, тест за самооценка и структурата на курса.

Като резултат от международна съвместна работа, включително презентации, препоръки и модел на курса сега са достъпни на официалния сайт на проекта: <http://50pluschildcarer.eu/>

Описание на партньорските организации

Създадена през 2000 г., **Voivodeship Labour Office in Katowice** е организационно звено на местните власти на Силезия. Неговите отговорности са свързани с разработването на политиката за пазара на труда, както и с инициерирането и подпомагането на дейностите, насърчаващи и стимулиращи развитието на пазара на труда в Силезкото войводство.

Основната мисия на **Voivodeship Labour Office** е да насърчава заетостта, да намалява ефектите на безработицата и да стимулира започването на трудова дейност с цел постигане на висока степен на заетост, развитие на човешките ресурси, високо качество на труда, както и насърчаване на социалното приобщаване. Задачите и целите на VLO включват, наред с другото, организиране на трудови стажове/назначения в чужбина, осигуряване на професионално ориентиране и професионално информиране, насърчаване на предприемачеството, получаване на средства и кандидатстване за програми на ЕС, разработване на регионален план за действие с цел заетост, разпределяне на ресурсите на Фонд Труд, прилагане на Европейския социален фонд с участието на Силезкото войводство, както и извършване на различни анализи относно регионалния пазар на труда.

Government Office of Békés County се състои от организационно звено, директно управлявано от комисаря на правителството, основния офис, 9 областни офиса и 16 специални офиса на публичната администрация. Броят на служителите е 1461.

Настоящият проект ще бъде реализиран в Унгария от **Government Office of Békés County** в сътрудничество с Отдела за социално осигуряване и заетост. Отделът, заедно с отделенията си по заетостта, играе ключова роля за подобряването на ситуацията на пазара на труда в областта, повишаването на заетостта, предотвратяването и намаляването на безработицата и удовлетворяването на търсенето на работодателите с работна ръка с подходящата квалификация. Той предлага безплатни услуги и работещи програми за заетост както за работодатели, така и за търсещи работа, предоставя услуги за кариерно ориентиране и консултиране за търсещите работа – и за младите, и за възрастните, преди да направят избор за или промяна на кариерата си, както и организира изложения за професионално ориентиране, предимно за ученици. Отделът е реализирал разнообразни проекти в национално и международно сътрудничество.

БИМЕК От 2007 г. насам **Бимек** се фокусира върху подобряването на компетенциите на възрастните. Нашата мисия е да развиваме хората, за да подкрепяме развитието на организациите и да допринасяме за по-устойчива и конкурентоспособна европейска икономика. Нашите обучители имат опит в провеждането на съвременни интерактивни курсове за обучение, като в същото време имат значителен практически опит в областта на развитието на обученията. През последните 10 години сме обучили над 4000 души в дисциплини, свързани с развитието на бизнеса и „меките“ умения: личностното развитие (умения за комуникация, умения за презентация, управление на времето и стреса и др.); работа с клиенти и продажби; бизнес развитие; управление и лидерство.

От 2014 г. Бимек започна модериранието на новаторски семинари за развитие на бизнеса за МСП и предприемачеството, като: семинар „Създаване на бъдещето“, семинар „Value Proposition Design“ и семинар „Развитие на бизнес модели“.

От 2016 г. Бимек фокусира все повече усилия върху специални инициативи за овластяване на жените.

COOSS подкрепя интеграцията на хората в неравностойно положение чрез предоставяне на социални, асистентски, гледачески, образователни и обучителни услуги. COOSS предлага интервенции за посрещане на различните нужди на общността в сътрудничество с публичните администрации в целия регион Марке, Италия. Основана през 1979 г., COOSS в днешно време наброява около 2900 членове-служители и обслужва повече от 8,800 потребители: непълнолетни, младежи, възрастни хора, хора с увреждания, хора с умствени увреждания, наркозависими, мигранти. Отделът за изследване и обучение на COOSS експериментира с иновативни решения за възникващи социални потребности, участвайки в европейски и национални проекти и организирайки курсове за професионално обучение.

COOSS подкрепя интеграцията на хората в неравностойно положение чрез предоставяне на социални, асистентски, гледачески, образователни и обучителни услуги. COOSS предлага интервенции за посрещане на различните нужди на общността в сътрудничество с публичните администрации в целия регион Марке, Италия.

COOSS е агенция за професионално образование и обучение и център по заетостта, който управлява дейностите по програмата Youth Guarantee за обучение, образование, заетост и предприемачество.

Персоналът на COOSS предлага знания и опит в различни области и се състои от психолози, социални работници, преподаватели, социални работници, обучители, изследователи, консултанти и оператори по професионално ориентиране, ръководители и изпълнители на проекти, администратори.

ProActivate Ireland е неправителствена организация с нестопанска цел, създадена с цел популяризиране на развитието на общността чрез участие в проекти в областта на включването на безработните в пазара на труда, насърчаването на предприемаческото образование, активността в напреднала възраст и предаването на опит между поколенията. ProActivate работи в тясно сътрудничество с членове на други организации с нестопанска цел и благотворителни организации, за да осигури качествени програми, обучение и ресурси. Други дейности включват провеждането на уроци, преподаването, производството на литературни и аудио-визуални материали и организирането на конференции, семинари, обучения и други подобни дейности. ProActivate има установени връзки с редица национални агенции, както и с неправителствени организации в цяла Ирландия и Европа, за да популяризира проекти и да достигне целеви групи.

ProActivate инвестира в дългосрочното въздействие на проектите и намирането на нови начини за използване на продуктите, мрежите и партньорства за улесняване на по-голямото развитие на общността. Целта на ProActivate е да вдъхнови промяна в общността; и на местно, регионално и национално равнище чрез приемане на опита на европейските лидери в промяната и прилагайки го в Ирландия.

M'am'aloca o.p.s. е организация с нестопанска цел с 14 годишен опит в предлагането на дейности за развитие на общността и обучение в областта на проекти за устойчиво развитие в Централна Бохемия. Целта на организацията е да предоставя качествени услуги в сферата на обществения начин на живот на хората и обществото, да работи с аспектите на живота, зависещи от околната среда, и да подпомага развитието и активния живот на региона.

През последните 8 години професионалният подход за предоставяне на новаторски и добре познати услуги за сътрудничество между поколенията с акцент върху електронната грамотност и

включването в електронния свят направи организацията един от ключовите играчи в областта на активния живот на възрастните хора в региона на Централна Бохемия.

Matalosa управлява два IT клуба за хора на възраст 50+, две детски градини, 1 културен и екологичен център, включително съоразения за конференции и събития за 30 участници. Matalosa притежава и управлява обществена фурна за хляб като средство за подпомагане на обществения живот в Štolmíř.

Организацията има 6 служители и сътрудничи с над 100 специалисти или експерти на непълнен работен ден и над 20 други неправителствени организации. Като ключово НПО в сферата на активния живот в напреднала възраст в Централна Бохемия Matalosa участва като ръководител на проект или член в много консорциуми (от 2 до 9 партньори) на регионално или национално ниво.

Положение на пазара на труда на жените на възраст 50+ в партньорските държави

		EU 28	BG	CZ	IR	IT	HU	PL
Население през 2017 ¹	Общо	511 522 671	7 101 859	10 578 820	4 784 383	60 589 445	9 797 561	37 972 964
	Жени 50-64	52 795 022	747 929	1 029 099	410 582	6 546 304	1 028 336	4 029 586
	Мъже 50-64	50 643 914	492 016	1 009 121	404 276	6 207 492	912 247	3 732 990
Очаквана продължителност на живота – 2020 ²	Жени	-	79,2	82,6	84,2	85,8	80,4	82,4
	Мъже	-	72,6	76,8	80,1	81,2	73,7	74,9
Продължителност на трудовия живот – 2016 ³	Жени	33,1	30,2	32,4	31,5	26,3	30,6	30,2
	Мъже	38,1	33,1	38,7	39,2	35,9	35,9	35,6
Заетост (%) 2017 ⁴	Жени 25 - 49	73,8	75,3	77,5	72,4	59,0	76,5	75,5
	Мъже 25 - 49	85,8	83,4	94,1	85,0	79,3	90,7	88,7
	Жени 50 - 64	58,9	61,7	65,2	56,7	48,6	53,9	49,3
	Мъже 50 - 64	71,1	68,1	78,7	72,1	70,3	70,3	64,6
Безработица 2017 (%) ⁵	Жени 25 - 49	7,9	5,8	3,6	5,7	13,4	4,1	4,4
	Мъже 25 - 49	6,8	5,9	2,0	6,4	10,3	3,4	4,1
	Жени 50 - 64	5,7	5,4	2,9	4,9	6,3	4,1	3,5
	Мъже 50 - 64	5,9	6,2	2,2	5,6	6,7	3,3	4,0
Неактивно население като процент от общото население 2017 % ⁶	Жени 25-49	19,9	20,0	19,7	23,2	31,9	20,3	21,0
	Жени 50-64	37,6	34,8	32,9	40,3	48,1	43,8	48,9
	Мъже 25-49	7,9	11,4	4,0	9,2	11,6	6,2	7,5
	Мъже 50-64	24,4	27,4	19,5	23,6	24,6	27,3	32,8

Таблица 1. Положение на пазара на труда на жените на възраст 50+ в партньорските държави

Таблиците представят най-новата налична статистика на Евростат по отношение на положението на жените на възраст 50-64 г. на пазара на труда в страните партньори по проекта.

Накратко, жените на възраст 50 – 64 представляват около 10% от общото население, в Ирландия те са 8.58%, а в Италия 10.8%.

Очакваната продължителност на живота на жените и по-висока от на мъжете. Средната продължителност на живота на жените в Италия през 2020 г. се очаква да бъде 85.8 години, а в България 79.2. Най-голяма е разликата в очакваната продължителност на живота на мъжете и жените в Полша (7.5 години), а най-малка в Ирландия (4.4 години). Тази информация е изключително важна, когато я сравняваме с продължителността на трудовия живот. Въпреки по-голямата си продължителност на живота, жените остават по-кратко активни на трудовия пазар. Средно за 28-те страни на ЕС разликата в продължителността на трудовия живот на мъжете и жените е 5 години. В страните партньори по проекта разликата варира от 3.1 години за България до 9.6 години за Италия.

Средната заетост на жените на възраст 50-64 в ЕС е 58.9%. Чехия има най-високия процент заетост 65.2%, а най-нисък е в Италия 48,6%. Измежду страните партньори разликата в заетостта на жените на възраст 25-49 и жените на възраст 50-64 е най-висока в Полша 26.20% и най-ниска в Италия

1 По данни на Евростат http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=demo_pjan&lang=en (27/06/2018)

2 По данни на Евростат http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=proj_15nalexp&lang=en (27/06/2018)

3 По данни на Евростат http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=lfsi_dwl_a&lang=en (27/06/2018)

4 По данни на Евростат http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=lfsa_ergan&lang=en (27/06/2018)

5 По данни на Евростат http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=lfsa_urgan&lang=en (27/06/2018)

6 По данни на Евростат http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=lfsa_ipga&lang=en (27/06/2018)

10.4%. Ако сравняваме жените на възраст 50-64 г. с мъжете от същата възрастова група, виждаме, че жените са по-малко заети. Разликата е най-голяма в Италия 21.7% и най-малка в България 6.4%.

Безработицата сред жените на възраст 50-64 г. в ЕС е 5,7%. От страните партньори по проекта, тя е най-ниска в Чехия 2.9% и най-висока в Италия 6.3%

Въпреки, че безработицата между жените на възраст 50-64 г. не е висока, данните за неактивност на пазара на труда са доста по-песимистични. В ЕС 37.6% от жените в тази възраст са неактивни, докато за мъжете този процент е доста по-нисък – 24.4%.

Всички горепосочени данни ясно показват нуждата от повишаване на активността на жените на възраст 50-64 г. на пазара на труда. Тази активност е необходима не само за повишаване на умственото здраве, но и за осигуряване на по-добри условия за живот след пенсиониране.

Повече информация за икономическата независимост на жените, разликата в заплащането и пенсиите между жените и мъжете, може да бъде намерена в доклада на ЕС за 2017 за равенството между мъжете и жените в ЕС (ISBN 978-92-79-65777-1) https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/2017_report_equality_women_men_in_the_eu_en.pdf.

Общ преглед на правните рамки по отношение на професията на детегледачи в участващите страни

В Ирландия определението за „услуга за гледане на деца“ се използва за гледане на деца в предучилищна възраст, която може да включва и нощувка, предлагана от лице, което се грижи самостоятелно за деца в предучилищна възраст, включително и за своите, в дома си общо повече от 2 часа на ден, освен когато се прилагат изключенията, предвидени в член 58 от Закона за грижа за децата от 1991 г.

Правните норми за системата за грижи за деца са включени в Закона за грижа за децата от 1991 г. Съгласно регулациите от 2016 г. основните изисквания и задължения се отнасят до четири основни области: Пригодност на лицето – да бъде над 18-годишна възраст и с добър характер; Благополучие на детето; Физическа среда – сигурни и ведри помещения и Здраве и безопасност, което включва задължителна регистрация в Агенцията за деца и семейство, наречена Tusla. Допълнителните изисквания предполагат специализирана застраховка за детски грижи, ограничение от 5 деца в предучилищна възраст, включително собствените и не повече от две деца, които са на възраст под 15 месеца. Бъдещият детегледач е длъжен да предприеме обучение по първа помощ и да има FETAC ниво минимум 5 в грижите за деца. Курсът запознава успешните студенти с историята и текущото състояние на осигуряването на грижи за деца в Ирландия; способността да се разпознае значението на определени личностни качества и ценности за тези, които работят с деца; и разбиране на правата и задълженията на служител в грижата за деца. Също така помага да се оцени необходимостта от продължаващо професионално развитие в грижите за децата, като се използва личен опит, както и важността на това да се работи ефективно с родителите и като част от екип за грижа за децата. И последно, в средата на грижа за децата се насърчава равенството на възможностите и зачитането на различията.

В другите пет страни партньори (България, Чехия, Унгария, Италия и Полша) не съществуват правила относно образователните изисквания за частен детегледач, нает от родители.

Резултати от проучването в рамките на проекта

По време на проекта партньорската група разработи два въпросника и проведе анкети сред жените на възраст 50+ и родителите. Целта на първата анкета беше да се определи интересът на жените на възраст 50+ да се заемат с работа като детегледачка, както и да се оцени тяхната мотивация за придобиване на нови умения и квалификации. Втората анкета беше сред родители, които биха могли да се интересуват от наемане на детегледачка за децата си. Анкетите бяха проведени между август и септември 2017 г. в 6 държави. В анкетите участваха общо 205 жени и 161 родители.

Анализът на резултатите от изследването показва, че 93% от отговорилите смятат, че жените на възраст 50+ могат да работят като професионални детегледачки. Освен това 74% са отговорили, че няма трудности, които биха попречили на работата им като детегледачка. Опасенията, посочени от родителите, са здравословни проблеми, различия в поколенията и остарели квалификации. Въпреки това за родителите най-важен е характерът на детегледачката. Важно е тя да има правилно отношение, трябва да бъде спокойна, търпелива, способна да се справя в критични ситуации и да показва качества като честност и надеждност, които се считат за съществени.

Повечето от родителите посочиха, че въпросите със здравето и безопасността, както и физическото и емоционалното развитие на детето, са най-важни в обучението за професията на детегледачката. Модулите за тези области са включени в предложената структура на курса.

Основните констатации на анкетата сред жени на възраст 50+ са, че повечето от тях биха се заинтересували да заемат длъжността детегледачка. 37,6% биха искали да работят на непълен работен ден, а 27,8% – на пълен работен ден и 15,1% – с нефиксирано работно време и не редовна заетост. 42% от жените биха посетили обучение, а 34,6% биха го обмислили. Като причина за провеждане на обучението 39,5% от жените биха искали да получат нова информация, а 37,1% биха искали да работят с деца. Също така за жените здравето и безопасността на детето, физическото и емоционалното му развитие, хигиената и дневните грижи са важни теми.

Резултатите от анкетите показват, че съществува необходимост от обучение, което да даде възможност на жените на възраст 50+ да систематизират своите умения и житейски опит, както и да придобият нови знания относно професионалната грижа за децата, за да предоставят професионални услуги и да имат добра работа.

Важни черти на характера на детегледачките

Въз основа на проведеното от партньорите проучване, както и на базата на резултатите от анкетите, партньорите се договориха за следните 6 групи личностни качества, които са много важни за една детегледачка.

1. Почтеност: да бъде справедлива, честна, отговорна, надеждна, дискретна;
2. Емоционална стабилност: да бъде спокойна, търпелива, да умее да се справя с критични ситуации;
3. Закрилническо отношение: да бъде внимателна, наблюдателна, грижовна;
4. Широкоскроеност: да бъде гъвкава, толерантна, уважителна и приемаща различията и различните мнения;
5. Емпатия: да бъде любезна, приятелски настроена, топла и обичлива;
6. Реалистична самооценка и готовност за учене.

Това са личностните характеристики на детегледачката, които са обобщени като препоръка към потенциалните работодатели и родители като подкрепа в процеса на избора на подходящия човек за работата. Списъкът може да бъде полезен и за хората (особено за жените 50+) при вземането на решение и преценяването дали работата на детегледачката е правилна за тях. Списъкът може да се използва като контролен лист за самооценка.

Инструменти и тестове за оценка на предразположението към професията

Като част от проекта бяха описани и обсъдени различни инструменти и тестове за оценка на кариерните предразположения, използвани в партньорските страни. Следващата таблица представя обобщение на тези методи за различни целеви групи.

За да се оценят професионалните предразположения, си струва да се получи мнението на близки роднини (360 градуса обратна връзка); и да се поиска помощ от специалисти като професионални съветници или психолози, които са в състояние да предоставят надежден анализ на професионалния потенциал.

Целева група	Инструменти и тестове
Потенциални кандидати	<ul style="list-style-type: none"> • Тест за самооценка • 360 градуса обратна връзка
Кариерен съветник	<ul style="list-style-type: none"> • Интервю • Тестове за предразположеност • Тестове на компетенциите • Въпросници за професионалните интереси • Многоперспективна оценка на професионалните предпочитания
Психолог	<ul style="list-style-type: none"> • Интервю • Тестове за предразположеност • Психометрични тестове на характера: <ul style="list-style-type: none"> The big five Revised NEO EIQ ICAP PESO STRONG MACH CPI Captain Online Test

Целева група	Инструменти и тестове
Обучител/учител	<ul style="list-style-type: none"> • Наблюдение • Тест на знанията • Ролеви игри • Казуси
Семейство	<ul style="list-style-type: none"> • Интервю • Мнения • Наблюдения

Таблица 2. Инструменти и тестове, налични при оценяването на преразположеността на детегледачките

Въпросник за самооценка

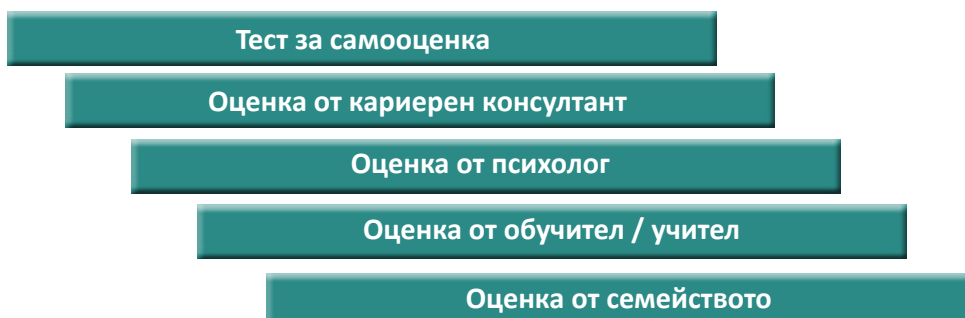
Един от резултатите от работата на партньорите е въпросникът за самооценка. Това е въпросник, който се основава на 20 въпроса относно работата с деца, личността на полагащия грижа, въпроса за дискретността, спазването на правилата, поставени от родителите, емпатията и т.н., на които трябва да отговори човек, който има интерес към работа с деца. Този въпросник може да бъде един от първите инструменти, полезни при оценката на предразположеността на хората, които се интересуват от работа с деца. В теста е използвана 6-степенна скала, варираща от строго съгласие до силно несъгласие.

Този тест е изпробван общо с 55 души, които професионално се грижат за деца, като учители в детски градини, служители в детски ясли и професионални детегледачки. Оценката на теста бе извършена във всички страни партньори през периода май – юни 2018 г. Изборът на подходяща представителна извадка ни позволи да получим модел на резултатите, който може да показва предразположение за работа в професията на детегледачка.

Максималният брой точки, които могат да се получат в теста, е 100, докато средният брой точки от анкети, получени от хора, професионално ангажирани с работата с деца, е 84,80 точки.

Ако човек желае да разбере дали има необходимите нагласи за работа с деца може да попълни този тест, за да си направи самооценка. След като получи положителна обратна връзка от теста, силно се препоръчва заинтересованият да се консултира с професионален съветник или психолог, който ще проведе по-нататъшни изследвания и по този начин ще може да определи точен професионален профил.

Следващата стъпка е да се потърси официално образование, което да позволи придобиването на подходяща професионална квалификация. Важно е участниците да получават обратна връзка относно тяхното отношение и действия, насочена към консолидиране на положителното поведение и по-нататъшна работа по всички посочени корекции. Последният етап е оценката на работата им от семейството, наемащо детегледачката. Важно е да се уточни начинът и честотата на обратната връзка в зависимост от индивидуалните нужди.

Диаграма 1. Пропоръчителна пътека за самооценка

№.	Въпрос	Силно съгласна	Съгласна	По-скоро съгласна	По-скоро несъгласна	Несъгласна	Силно несъгласна
1	Аз съм ентузиазизирана да се грижа за деца и проявявам интерес към тях и техните семейства.						
2	Аз не отговарям за социалното или емоционалното благосъстояние на детето – само неговото физическо благосъстояние.						
3	Аз съм в състояние да гарантирам своето редовно, постоянно и активно присъствие.						
4	Способна съм да комуникирам с деца и родители, за да осигуря обмена на важна информация (напр. хранене, алергии, информация за болест).						
5	Споделянето на информация за едно семейство, за което съм работила, е позволено, стига да не работя вече за тях.						
6	Способна съм документирам редовно важна информация, свързана с децата (напр. график за хранене, алергии, разходи, посещение на лекар и зъболекар и т.н.).						
7	Нарушаването на някои от правилата на родителите (да не позволявам на детето да гледа телевизия, да яде нежелана храна и т.н.) е допустимо, стига да не е твърде често.						
8	За мен е трудно да съм енергична като децата.						
9	Аз насърчавам децата да изразяват мислите, чувствата, въпросите си и ги вдъхновявам ми се доверяват.						
10	Когато детето се страхува или се притеснява, аз мога да намеря начин да го утеша.						
11	Смятам, че е мой дълг да помагам на тези, които не могат сами да си помогнат.						
12	Аз анализирам проблемите, за да намеря възможности и да взема решение.						
13	Запазвам самообладание при всякакви обстоятелства и съм в състояние да се справя с необичайни ситуации и да остана хладнокръвна, без излишни емоции.						

№.	Въпрос	Силно съгласна	Съгласна	По-скоро съгласна	По-скоро несъгласна	Несъгласна	Силно несъгласна
14	Дори когато децата не се държат добре, аз съм доволна да съм с тях.						
15	Без значение колко ядосана или разстроена съм, аз мога да се държа и действам улегнало, ако е необходимо						
16	Не мога да се сдържа и се дразня, когато едно дете непрекъснато задава въпроси.						
17	Имам творчески подход да правя по-малко интересните дейности (например почистването) по-забавни.						
18	Обичам да съм осведомена и да научавам нови неща.						
19	Аз смятам за важни хигиената, чистотата и външния ми вид.						
20	Мога да разпознавам опасностите в обкръжаващата среда.						

Таблица 3. Въпросник за самооценка

Ключ за отговори:

За всеки отговор се дава отговор на въпрос се дават точки по скалата от 0 до 5;
Следващата таблица представя точките за всеки въпрос.

Въпрос номер	Силно съгласна	Съгласна	По-скоро съгласна	По-скоро несъгласна	Несъгласна	Силно несъгласна
1	5	4	3	2	1	0
3						
4						
6						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15	0	1	2	3	4	5
17						
18						
19						
20						
2						
5						
7						
8						
16						

Таблица 4. Точки за въпросник за самооценка.

Интерпретиране на резултатите:

- 0 – 50** За съжаление този резултат е сравнително нисък. Изглежда, че работата на детегледачка може да не е съвместима с Вашите професионални очаквания и нагласи. Среща с консултант за професионално ориентиране ще помогне да разберете своите силни страни и да откриете подходяща за Вас професионална реализация.
- 51 – 75** Резултатите от теста са доста високи. Изглежда Ви харесва да се занимавате с деца, но помислете дали професионална реализация като детегледачка Ви удовлетворява. При работата с деца ще бъде важно не само да се удовлетворят нуждите на децата и да им се осигурят сигурни и интересни занимания, но също така да се отговори на очакванията на родителите.
- 76 – 100** Поздравления. Резултатите Ви са като тези на професионалистите. Изглежда, че имате силно предразположение и нагласа да работите с деца. Среща с консултант за професионално ориентиране ще помогне да потвърдите това и да планирате професионалната си реализация.

Рамка за обучителна програма за детегледачки

Рамката се състои от 9 модула.

- Педагогически подход
- Общуване
- Документация
- Когнитивно и емоционално развитие
- Физическо и психомоторно развитие
- Управление на образованието
- Сигурност
- Грижи, здраве и хигиена
- Стаж

Всеки от модулите обхваща списък с теми и проблеми, които ще помогнат на участниците в курса да придобият необходимите умения за работа като детегледач/ка. Модулите също така позволяват известна гъвкавост. Курсът може да се удължи с допълнителни компоненти, които зависят от обучителните нужди на участниците (напр. работа с талантиливи деца, грижи за деца с увреждания, базови ИКТ умения, обучение по езици) или може да включва само определени теми от предложените.

Препоръчаните условия за участие в курсове: опит в грижата за деца и притежаване на меки умения като комуникация и гъвкавост.

Педагогически подход

Име на модул: Педагогически подход

Предпоставки: не

Препоръчителен брой часове: 10

Цели на модула:

Основната цел на модула е да подготви участниците с основни познания по педагогика, с оглед разбиране нуждите на децата и сътрудничество с родителите.

Резултати от обучението:

След завършването на модула от участниците се очаква да могат:

- Да разпознават основните нужди на детето
- Да създадат положителна връзка с децата и родителите
- Да разберат възможните проблеми с децата
- Да опознаят основните методи на подхода Монтесори в грижите за детето
- Да помагат на децата да развият ценностната си система

Съдържание на курса:

- Основи на педагогиката:
 - Познаване на основните нужди на детето
 - Създаване на позитивна връзка с децата и родителите
 - Социално и емоционално функциониране на детето
 - Доверие и уважение в отношенията с детето
 - Детска група – специфика на възрастта – хетерогенни и хомогенни групи
- Проблеми с детето
 - Прекомерна срамежливост
 - Синдром на дефицит на вниманието (ADHD)
 - Агресия
- Основи на развиването на ценностната система на детето: етика, естетика, осъзнатост по отношение на опазване на природата
- Основен подход на Монтесори
- Образователни методи и стратегии

Образователни дейности и методи на обучение:

Работни сесии, включващи лекция и ключови проучвания, дискусия в група, ролева игра, работата в група.

Методи на оценяване:

Тест и домашна работа, оценка от преподавателя на база наблюдение на работата.

Общуване

Име на модула: Общуване

Предпоставки: Н/П

Препоръчителен брой часове: 10

Цели на модула:

Основната цел на модула е да се обучат бъдещи детегледачки в ефективна и ефикасна комуникация с деца, родители и други грижещи се за деца хора.

Резултатите от обучението:

След завършване на модула се очаква, участниците се да бъдат в състояние да:

- Разбират разликата между вербална и невербална комуникация
- Да прилагат придобитите знания в своя професионален и личен живот
- Да изучат и използват знания относно ефективната работа на родители с децата си
- Да изградят разбирателство с децата и техните родители
- Да прилагат принципите на активното слушане
- Да разберат разликите между самоувереност, агресивност и отзивчивост
- Да идентифицират пречките в комуникацията и да прилагат знания за това как да решават конфликтни ситуации в бъдеще

Съдържание на курса:

ЕФЕКТИВНО И ЕФИКАСНО ОБЩУВАНЕ

- Определение за комуникация
- Пречки в комуникацията (възрастови, културни, езикови различия, начин на живот)

ВЕРБАЛНАТА СРЕЩУ НЕВЕРБАЛНАТА КОМУНИКАЦИЯ

- Дефиниция
- Вербална комуникация – примери и упражнения
- Невербална комуникация – примери и упражнения (език на тялото, как се обличаме и как се държим)
- Значението на невербалната комуникация за детското образование (или образованието на децата)
- Ролята на културата в невербалната комуникация
- Изграждане на разбирателство – методът на Ричард Боустанд

АКТИВНО СЛУШАНЕ

- Определение за активно слушане
- Обучение за родителска ефективност (Р.Е.Т) от Томас Гордън – 12 пречки за комуникация
- Казуси и практически упражнения

ДАВАНЕ НА ОБРАТНА ВРЪЗКА, АСЕРТИВНОСТ (ЗАЯВЯВАНЕ,ОТСТОЯВАНЕ)

- Теория и практика
- Положителни срещу отрицателни изявления – упражнения

- Самоувереност, агресивност, отзивчивост – различни модели на поведение (практически упражнения)

Образователни дейности и методи на обучение:

Семинар, включващ презентация на теория и практически упражнения в група.

Методи на оценяване:

Тест, оценка на работата при упражненията

Документация

Според нуждите от документиране, това може да бъде отделен модул или част от модула за управление.

Име на модул: Документация

Предпоставки: Н/П

Препоръчителен брой часове: 5

Цели на модула:

Основните цели са да се предадат умения, необходими за създаване на проследима и нагледна документация за дейностите от деня, образователния напредък или медицинска документация. Участниците ще придобият основни знания за общия регламент за защита на данните и други необходими правни аспекти за водене и споделяне на лична документация.

Резултатите от обучението:

Завършилият този модул ще бъде в състояние да:

- Демонстрира осведоменост в основните правни регламенти за личните данни
- Демонстрира способности и ориентация в технологии за ИКТ – имейли, снимки, приложения, социални медии и др.
- Да придобива и използва умения за работа с електронни данни
- Да има основни познания по ОРЗД

Съдържание на курса:

Правни аспекти при събиране и споделяне на документацията на детето

- Поверителност и обработка на лични данни, ОРЗД
- Защита на медицински данни

Селектирано, планирано и документирано наблюдение

- Примери за полезна и обичайна ситуация – доказателство, образование, събития и др.

Инструменти за документация

- Фотоапарати, мобилни телефони, камери, писма, бележки и др.

Нови технологии и документация

- Приложения, графични програми и др.

Образователни дейности и методи на обучение:

Лекция (тълкуване)

- работа с правни източници на информация, обучение по изготвяне на договори,
- обсъждане на определени казуси

Методи на оценяване:

Тест и домашна работа (документиране на процеса на работа)

Когнитивно и емоционално развитие

Име на модул: Когнитивно и емоционално развитие

Предпоставки: Участие в предишни модули и придобиване на свързани умения

Препоръчителен брой часове: 15

Цели на модула:

Модулът е насочен към когнитивното и емоционалното развитие на децата, като се вземат предвид техните нужди, права етап на развитие. Целта е да се предадат умения, необходими за съставяне на образователен проект около ключови познавателни действия, с които да се грижат за деца по време на тяхното израстване, да предлагат дейности, подходящи за различните стадии на развитие, да насърчават и подкрепят взаимоотношения и опознаване от страна на децата на себе си и другите, да насърчават сетивното и моторното възприятие, да насърчават въображението и креативността, да насърчават на разпознаването на думи и образи.

Резултатите от обучението:

След завършване на модула участниците се очаква да бъдат в състояние да:

- разбират от когнитивно и емоционално развитие на деца (0-12 години);
- създават и разработват образователни и игрови дейности, подходящи за всяка конкретна възрастова група и относителна фаза на развитие.

Съдържание на курса:

ЕТАПИ НА КОГНИТИВНОТО РАЗВИТИЕ – Ж. ПИАЖЕ

- Сензорно-двигателен етап: от раждане до 2 години
- Предоперативен етап: от 2 до 7
- Конкретен оперативен етап: възраст от 7 до 11
- Формален оперативен етап: от възраст 12 и повече години

ТРИ ПСИХИЧНИ ОРГАНИЗАТОРИ – Р. ШПИЦ

- Социалните отговори на бебето на около 3-месечна възраст
- Появата на особена тревожност към непознати на 8-месечна възраст
- Отговорът „не“ на детето

ЕТАПИ НА СОЦИАЛНОТО РАЗВИТИЕ

- 6 месеца – разпознава познати лица
- 8 месеца – по знак на родителите бебето прави жест за „довиждане“

- 10 месеца – поведения, които изискват и предизвикват внимание към него
- 14-16 месеца – използва лъжица и чаша самостоятелно
- след 2 години – контрол на пръстеновидните мускули (сфинктера)

ЕТАПИ НА ЕЗИКОВО РАЗВИТИЕ

- До 10 месеца – предсловесен етап: усмивки, звуци, разпознава гласове, изрича сричкови звуци (гукане)
- 1 година – първите думи, звукоподражателни звуци
- 15-20 месеца – посочва и показва, повтаря чути думи, фраза с думи
- 2 години – прости изречения, речник от над 20 думи
- 3 години – структуриране на пълно изречение
- След 3-годишна възраст, правилна граматика, достатъчно богат речник

ВИДОВЕ ДЕЙНОСТИ ПОД ФОРМАТА НА ИГРА

- Интерактивна (опознаване на тялото, правила, концентрация)
- Сътрудничество в група (членство в групата, самоконтрол, игра заедно)
- Сетивно възприятие и памет (за да се разпознае, да описва)
- Въображение и творчество (нови идеи за игри, интерес и инициатива за нови изживявания)
- Думи и изображения (да различава, да знае, да разпознае, да забелязва)

Образователни дейности и методи на обучение:

Модулът ще бъде разработен с допълнителни учебни дейности и педагогическите методи, които включват:

- 1-ва фаза: челен урок (теоретична част)
- 2-ра фаза: група упражнения чрез симулация, ролева игра, практически упражнения, казуси (частично приложение на теорията)
- 3-та фаза: дефиниране на образователни посреднически стратегии за различните възрастови групи и стадии на развитие, чрез прилагането на специализирани образователни проекти (случай на потребител: 6 месеца, 18 месеца, 36 месеца, 6 години, 10-12 години/възрастта преди юношество)

Методи на оценяване:

Тест, оценка на работата при упражненията и проектите (домашна работа), игрови дейности

Физическо и психомоторно развитие

Име на модул: Физическо и психомоторно развитие

Предпоставки: Честота на предишни модули и придобиване на свързани умения

Препоръчителен брой часове: 8

Цели на модула:

Модулът е насочен към понятията и аспектите, свързани с физическото и психомоторното развитие на децата, като се отчитат техните биологични и поведенчески промени. Целта е да се предадат уменията, необходими за подпомагане на физическото и психомоторното развитие чрез съзнателно управление на помещения, оборудване и дейности.

Резултатите от обучението:

След завършване на модула се очаква от участниците да бъдат в състояние да:

- Имат знание за физическото и психомоторното развитие на децата (0-12 години);
- Проектират и разработват образователни и игрови дейности в структурирани пространства и със структурирани материали, подходящи за всяка конкретна възрастова група и съответната фаза на развитие: основни моторни схеми, условни способности, умения за координация.

Съдържание на курса:

ЕТАПИ НА ДВИГАТЕЛНО РАЗВИТИЕ

- 3-12 месеца: да се преобърне, да седне с и без поддържане, пълзи, ходи с помощ, стои самостоятелно право, ходи самостоятелно;
- От 24 месеца: постепенното усъвършенстване на двигателните умения;
- 3-4 години: предпочитание за заемане на страна, назряване на способността да поддържа баланс.

ВИДОВЕ ИГРОВИ ДЕЙНОСТИ В СТРУКТУРИРАНИ ПРОСТРАНСТВА И СЪС СТРУКТУРИРАНИ МАТЕРИАЛИ

- Осезателна двигателна активност
- Ориентацията на тялото
- Структуриране на времево пространство
- Глобална и сегментна координация
- Развитие на условните способности
- Поддръжка на ставната мобилност

Образователни дейности и методи на обучение:

Модулът ще бъде разработен с допълнителни учебни дейности и педагогическите методи, които включват:

- 1-ва фаза: челен урок (теоретична част)
- 2-ра фаза: група упражнения чрез симулация, ролева игра, практически упражнения, казуси (частично приложение на теорията)
- 3-а фаза: дефиниране на образователни посреднически стратегии за различните възрастови групи и стадии на развитие, с прилагането на специализирани образователни проекти (потребителски случай: 6 месеца, 18 месеца, 36 месеца, 6 години, 10-12 години /възрастта преди юношество)

Методи на оценяване:

Тест, оценка на работата при упражнения и домашна работа – примерни стратегии на обучителни интервенции

Управление на образованието

Име на модул: Управление на образованието

Предпоставки: основни ИКТ (компютърни и мобилни устройства)

Препоръчителен брой часове: 10

Цели на модула:

Основните цели на модула са:

- Да се обясни как се управлява времето и как се планира ефективно работният ден;
- Да се даде възможност на детегледачките да бъдат ментори и обучители по време на тяхната работа с детето;
- Да се внесе информация относно самоувереността у децата, техните емоции и мотивация;
- Да се допринесе за уменията на самостоятелно представяне, самооценка и справяне със стреса;
- Да се даде възможност да се организира приятелска работна среда и да се намерят нови идеи за образователни дейности;

Полученото знание за управление на времето, менторство и обучение, аспекти на саморазвитието и организиране на среда за работно място, ще допринесе за уменията на детегледачката да предоставя услуга на необходимо ниво на качество.

Резултатите от обучението:

След завършване на модула участниците се очакват да бъдат в състояние:

- Да знаят как да управляват времето и планират работния си ден ефективно;
- Да знаят какво е менторство и обучение, какви са ползите от използването им в практиката;
- Да придобиват и използват основните техники за релаксация и да се справят със стреса на работното място;
- Да знаят какво е поведение на самоувереност;
- Да разбират емоциите на децата;
- Да разберат и открият мотивацията си в работата;

Съдържание на курса:

УПРАВЛЕНИЕ НА ВРЕМЕТО

- Въведение в управлението на времето в работата като детегледачка;
- Управление на приоритетите;
- Практически упражнения по планиране на работния ден;

МЕНТОРСТВО И ИНДИВИДУАЛНО ОБУЧЕНИЕ

- Въведение в менторството;
- Основни учебни стратегии в подкрепа на детското развитие

АСПЕКТИ НА САМОРАЗВИТИЕТО

- Основни техники за справяне със стреса на работното място;
- Асертивност на работното място
- Въведение в психологията на емоциите и мотивацията
- Основата на доброто самостоятелно представяне
- Значението на оценката на работата и получената обратна връзка

ОРГАНИЗАЦИЯ НА СРЕДАТА НА РАБОТНОТО МЯСТО

- Организация на безопасна и интересна работна среда

- Избор на материали, които са подходящи за образователни дейности според възрастта на детето
- Игри
- Игрушки
- Образователни компоненти
- ИКТ знания, социални медии като ресурс на инструменти за образователни дейности

Образователни дейности и методи на обучение:

Семинар, включително кратка презентация на теорията и практически упражнения в група

Методи на оценяване:

Оценка на работата при упражненията, домашна работа, самопредставяне

Сигурност

Име на модула: Сигурност

Предпоставки: –

Регистрирани часове: 12

Цел на модула:

Основните цели на модула са:

- Да се представи информация за законодателните аспекти и правните източници на национално ниво, необходими за професията детегледачка;
- Да се предостави знанието, което дава възможност на участника да създаде безопасна среда за детето и за себе си, познавайки рисковете, свързани със здравето и физическата непокътнатост на детето и да се справя със ситуации застрашаващи неговата сигурност, включително- сигурността в мрежата.
- Да предаде знанията от правилниците за общественото здраве, регламенти относно използването и съхранението на храни, лекарства, химикали.

Резултатите от обучението:

След завършване на модула от студенти се очаква да бъдат в състояние:

- Да знаят основните нормативни актове, необходими в професията на детегледач;
- Да търсят закони и нормативни документи по отношение на работа детегледач;
- Да идентифицират опасностите, рисковите фактори, заплахите за физическата неприкосновеност на детето в неговата среда;
- Да могат да се справят с рискови фактори и да вземат превантивни мерки за създаване на безопасна среда за децата;
- Да знаят изискванията за общественото здраве;
- Да съхраняват правилно храна, лекарства, химикали и други вредни вещества, които могат да присъстват в домакинството,
- Да се справят със стресови ситуации по време на ранна детска възраст,

- Да знаят какъв вид на игра е подходящ за дете на дадената възраст, която не би причинила инцидент или задушаване.
- Познава заплахите в Интернет, умее да ги разпознава и да реагира
- Търсене на информация за актуални заплахи в мрежата

Съдържание на курса:

ПРАВНИ АСПЕКТИ НА ПРОФЕСИЯТА ДЕТЕГЛЕДАЧ

ЗАКОНОВИ РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО:

- Правата на децата и тяхната защита
- Нападение и сексуалния тормоз на работното място;
- Здравословни и безопасни условия на труд;
- Правни разпоредби по отношение на формата на заетост (видове заетост форми, включително самостоятелно заето лице)

БЕЗОПАСНОСТ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

- опасности в домакинството
- управление на рискови фактори, превантивни разпоредби
- безопасно съхранение на храна, лекарства и химикали
- управление на стресови ситуации
- техники за справяне със стреса на работното място
- опасностите от детски играчки

СИГУРНОСТ В ИНТЕРНЕТ

Образователни дейности и методи на обучение:

Лекция, практически упражнения, дискусия в група

Методи на оценяване:

Тест на знанията и оценяване на представянето при упражненията

Грижи, здраве и хигиена

Име на модула: Грижи, здраве и хигиена

Предпоставки: -

Препоръчителен брой часове: 15

Цел на модула:

Основните цели на модула са:

- Да се научи повече за съществената роля и функция на детегледачката.
- Получаване на умения, гарантиращи здравето, хигиената и благосъстоянието на децата.
- Участниците да разберат, каква е целта на грижата за децата, какви са най-честите заболявания на възраст между 0-3 месеца и 3-6 години и какви грижи и медицински задачи се изпълняват при отглеждането на детето.
- Да са осведомени каква роля играе детегледачката в живота и обучението на децата, ролята на редовността и постоянството у детегледачката.

Резултати от обучение:

След завършването на този модул участниците трябва да могат да:

- познават техники за хващане, пазене и повдигане на бебето правилно
- знаят най-честите педиатрични нарушения, познават техните основни симптоми, прилагат стъпките и мерките за основните педиатричните заболявания
- са запознати с техниките, прилагани при инциденти и наранявания, най-често срещани се в ранна детска възраст и детството
- разпознават симптомите, свързани с физически и умствени проблеми в развитието,
- обличат детето правилно
- знаят основните хигиенни правила: смяна на пелена, средства за къпане и методи, и др.
- съставят режим на хранене (диета) според възрастта и състоянието на здравето в съответствие с принципите на модерно и здравословно хранене и възможна хранителна непоносимост, да прилагат правилата за хранене
- знаят специфични диети (цьолиакия, диабет, чувствителност към фруктоза, чувствителност към лактоза)
- осигуряват първа помощ при неочаквана болест или внезапно заболяване
- знаят основните умения на реанимация
- знаят как се извършват спешни повиквания
- организират вътрешни и външни програми, подходящи за възрастта на детето
- познават емоционалните и физическите симптоми, свързани с характеристиките на възрастта на детето
- прилагат адекватно лекарство на базата на консултации с родители и лекар
- оформят дневния ред на детето според възрастта (сън, игра, хранене, поддръжка, и т.н.)

Съдържание на курса:

ДЕТСКИ БОЛЕСТИ

- Симптоми на заболявания и аспекти на наблюдение на пациента
- Най-честите наранявания на дете
- Физически и когнитивни проблеми в развитието
- Болест и злополука
- Употреба на лекарства

ДЕТСКА ХИГИЕНА

- Детска среда
- Поддържане на чистота по време на игра
- Къпане
- Грижа
- Дезинфектанти и тяхната употреба

ХРАНА И ХРАНЕНО

- Хранене на детето
- Алтернативно хранене

- Хранителна алергия
- Изготвяне на диета, получаване на храна, приготвяне на храна

ДНЕВЕН РЕД

- Съставяне на дневен ред
- Дрехи
- Проветряване
- Сън и почивка
- Дейности през свободното време
- Ролята на играта в развитието на детето

ПЪРВА ПОМОЩ

- Видове наранявания
- Механични наранявания
- Опасни състояния
- Спешни повиквания

Дейности по обучение и методи на обучение:

Лекция, практически упражнения, менторство, казуси

Методи на оценяване:

Тест на знанието; практически тест за първа помощ; домашна работа например разработване на план за диета

Стаж

Име на модул: Стаж

Предпоставки: Детегледачката трябва да е покрила предишните 8 модула успешно преди започване на стаж

Препоръчителен брой часове: предложен брой часове: 30% от общия брой часове на теоретичните модули

Цели на модула:

Периодът за стаж позволява да се приложат знанията, придобити по време на обучението. Целта е да се експериментира върху полето за работа чрез наблюдение на различните фази/дейности в детегледаческите услуги. Опитът от стажа предлага възможност за консолидиране на уменията, придобити по време на теоретично обучение и за постигане на нови такива, тясно свързани със социална работа като:

- Ценности, мотивация, отдаденост: действия, умения и отношение на работа с и за другите;
- Поведения: емпатия, слушане и даване на необходимото;
- Практически умения: способността да прилага на практика наученото по време на обучението;
- Професионализъм: технически умения, намеса, връзка и използване на материали.

Резултатите от обучението:

След завършване на модула се очаква от участниците да бъдат в състояние да:

- прилагат знанията, придобити в предходните модули
- приемат подходящо поведение спрямо различни ситуации, деца и родители
- прилагат съответните мерки за хигиена и безопасност
- поддържат професионално и коректно отношение
- засилят емоционално и интелектуално развитие на децата
- реагират адекватно в кризисни ситуации

Съдържание на курса:

ПЕДАГОГИЧЕСКИ ПОДХОД – ОБУЧЕНИЕ НА РАБОТНОТО МЯСТО:

- проектиране (включително с използване на ИКТ) и практическото прилагане на образователна интервенция;
- консултации и подкрепа на родителите в образователни задачи;
- предприемане на подходящия педагогически подход в различни ситуации.

КОМУНИКАЦИЯ – ОБУЧЕНИЕ НА РАБОТНОТО МЯСТО:

- използване на подходящия комуникативен стил в различни ситуации;
- използването на средства за подходяща комуникация (вербална и невербална);
- активно слушане и насърчаване на участието (от дете и родители);
- даване и искане на обратна връзка от родителите.

ДОКУМЕНТАЦИЯ – ОБУЧЕНИЕ НА РАБОТНОТО МЯСТО:

- изборът на правилните методи и документални инструменти за конкретната ситуация;
- използването на ИКТ в документацията;
- съблюдаване на поверителността и личните данни в документацията.

КОГНИТИВНО И ЕМОЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ – ОБУЧЕНИЕ НА РАБОТНОТО МЯСТО:

- предприемане на правилното поведение към детето в зависимост от етапа на неговото когнитивно и емоционално развитие;
- прилагане на подходящи образователни дейности с цел насърчаване на когнитивното и емоционално развитие на детето;
- разработване и прилагане на образователен проект чрез обмисляне и насърчаване на основни познавателни дейности.

ФИЗИЧЕСКОТО И ПСИХОМОТОРНОТО РАЗВИТИЕ – ОБУЧЕНИЕ НА РАБОТНОТО МЯСТО:

- предприемане на правилното поведение към детето според неговото физическо и психомоторно развитие;
- прилагане на подходящите действия (игри) с цел разработване на моторните умения на детето.

ОБРАЗОВАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ И ИЗБОР НА МАТЕРИАЛИ – ОБУЧЕНИЕ НА РАБОТНОТО МЯСТО:

- организация и управление на вътрешните пространства, в които се извършва образователната интервенция;

- избор и прилагане на развлекателни дейности и образователни стратегии;
- избор и намиране на материали, подходящи за предлаганите образователни дейности;
- насърчаване на социализацията и комуникацията чрез спонтанен диалог и насочване.

ГРИЖИ, ЗДРАВЕ И ХИГИЕНА – ОБУЧЕНИЕ НА РАБОТНОТО МЯСТО:

- подходяща хигиена и грижа за детето съобразно неговата възраст;
- здравословно хранене;
- изпълняване на график от дейности, почивка и сън съобразно възрастта на детето.

БЕЗОПАСНОСТ – ОБУЧЕНИЕ НА РАБОТНОТО МЯСТО :

- сигурност на околната среда и безопасно оборудване;
- мерки за превенция на риска

Образователни дейности и методи на обучение:

Обучение, наставляване, проектен метод

Методи на оценяване:

Наблюдение от учител, самооценяване, оценка от родителите

Източници и допълнителна литература

България:

Витанова, Н., „Вълшебството на чувствата през първите седем“, издателство Анубис, 2013

www.pedagogika.bg

<https://diuu.bg/emag/>

<http://www.galcheva.com/>

<http://detskorazvitie.bg/index.html>

https://www.unicef.bg/assets/PDFs/ECD_NOV_2014/13_11_2014_1_Presentation_standards_early_learning_and_development_Maria_Trifonova.pdf

https://www.echr.coe.int/Documents/Handbook_rights_child_BUL.pdf

<http://umnobebe.com/>

http://ncpha.government.bg/files/projects/Higienna_Broshura_Korica+tialo.pdf

<http://roditel.bg/sazdavane-na-higienni-navitsi-u-deteto-miene-na-ratse-i-zabi-kapane-preoblichane/>

Чешка република:

DVOŘÁKOVÁ, H., Pohybem a hrou rozvíjíme osobnost dítěte; Portál, 2002

Sportujeme s nejmenšími dětmi.; 2. vyd. Velké Bílovice: TeMi CZ; 2009, ISBN 978-80-87156-26-1.

TOMANCOVÁ, JAROSLAVA., SCHELLE, KAREL., A KOL. Právní nauka pro školy i praxi. Praha: Eurolex Bohemia, 2004. ISBN 80-86432-78-5

Vc. Michaela Pitáková, Dis, Praktická příručka pro chůvy, Praha, Grada publishing, 2014, ISBN 978-80-247-5005-7

- Kerdíková, Z. 2013. Jak být dobrou chůvou? Metodika vzdělávání chův pro děti ve věku 0-6 let, ZZ MČ Praha 4
- Kotíková, J., Vychová, H. 2013. Služby pro domácnosti: Potencionální nástroj tvorby pracovních míst a boje s Neformálním zaměstnáváním. 1. vyd. Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i., 79 s. ISBN 978-80-7416-143-8
- Kuchařová, V. a kol. 2009. Péče o děti předškolního a raného školního věku. -1. vyd. - Praha: VÚPSV, v.v.i., 212 s. ISBN 978-80-7416-041-7
- Služba neinstitucionální péče o dítě nerodičovskou osobou - DENNÍ MATKA/OTEC. Národní centrum pro rodinu, 2007
- Soubor prorodinných opatření – Prorodinný balíček. MPSV.
<http://www.mpsv.cz>
- Věcný záměr zákona o dětské skupině a o změně souvisejících zákonů. 2012. Praha: MPSV
http://www.mpsv.cz/files/clanky/13503/zamer_zakona.pdf
- Veselá, H., Rambousková, B. (ed.), Červená. A. 2013. Jak začít podnikat. Založení živnosti krok za krokem. www.rc-routa.cz

Унгария:

- Oroszné Pál Zsuzsanna (2014): Segítő szakmákra készülők bemeneti szakmai kompetenciáinak, mentális státuszának vizsgálata hivatásszemélyiségük fejlesztéséért In: Oroszné Pál Zsuzsanna (szerk). Humán Tudományok Doktori Iskola, Debreceni Egyetem, Debrecen, 2014
- Bagdy Emőke (1996): Hivatás és személyiség In.: Bagdy Emőke (szerk) A pedagógus hivatásszemélyisége KLTE Pszichológia Intézet Debrecen, 1996
- Nagy József (1995) Segítés és pedagógia. Kísérlet a nevelés újraértelmezésének mibenlétére Magyar Pedagógia 95. évf. 3-4 szám
- Gyöngyösiné Kiss Enikő, Oláh Attila (szerk.) (2007): Vázlatok a személyiségről – a személyiség-lélektan alapvető irányzatainak tükrében. Budapest, Új Mandátum Könyvkiadó
- A pszichológiai mérés alapjai – elmélet, módszer, gyakorlati alkalmazás – (2006) szerk: Rózsa Sándor, Nagybányai Nagy Olivér, 2006 <http://mek.niif.hu/05500/05536/05536.pdf>
- Dr. Pap Zoltán (1998): Csecsemő- és gyermekgondozás szerk: Nagy Pál, Marosvásárhely, Mentor Kiadó, 1998
- B. Spock, S. J. Parker (2010): Spock doktor csecsemő- és gyermekgondozása - Kézikönyv szülőknek a gyermekek helyes gondozásáról, születéstől a kamaszkorig Medicina Könyvkiadó Zrt., 2010
- Dr. Veress Klára (2010): Csecsemőgondozás Tóth Könyvkereskedés, 2010
- Magyar Vöröskereszt (2014): Csecsemő és kisdédgondozás, gyermeknevelés In: Remény füzetek III. 2014 file:///D:/Munka/Let%C3%B6lt%C3%A9sek/csecsemogondozasi_kezikonyv_csao.pdf
- Helik Gabriella: A gondozó személy külleme, Kézirat, 2014
- Hornják István Ph.D.: Elsősegélynyújtás mindenkinek, Magyar Vöröskereszt, Budapest, 2011

Ирландия:

- <https://www.tusla.ie/>
- <https://www.hse.ie/eng/health/child/cfyb/6-24mths/growthdevelopment/>

Richard Bolstad, Transforming Communication: Leading edge professional and personal skills, Create Space Independent Publishing Platform 2015

Daniel J. Siegel, Tina Payne Bryson, No-Drama Discipline: The Whole-Brain Way to Calm the Chaos and Nurture Your Child's Developing Mind, Bantam 2014

Carolyn Meggitt, Understand Child Development, Hodder Education, 2012

Tina Payne Bryson, The Whole-Brain Child, Constable and Robinson, 2012

Travis Bradberry, Jean Greaves, Emotional Intelligence 2.0, TalentSmart, 2009

Barry J. Wadsworth, Piaget's Theory of Cognitive and Affective Development: Foundations of Constructivism, Pearson, 2003

Thomas Gordon, Parent Effectiveness Training: The Proven Program for Raising Responsible Children, Harmony 2000

Frances L. Ilg, Louise Bates Ames, Sidney M. Baker, Child Behavior: The Classic Child Care Manual from the Gesell Institute of Human Development, William Morrow Paperbacks, 1992

Италия:

Camaioni, Di Blasio Psicologia dello sviluppo, Il Mulino Manuali 2002

Marcelli D., Psicopatologia del bambino, Masson, Milano, 2009

Laurillard, D. Insegnamento come scienza della progettazione. Costruire modelli pedagogici per apprendere con le tecnologie, Francoangeli, 2014

J. Dewey, Esperienza e educazione, Cortina Editore 2014

J. Dewey, Il mio credo pedagogico, KKIEN Publ. Int. 2014

J. Piaget, Lo sviluppo mentale del bambino e altri studi di psicologia, 2000, Einaudi

J. Piaget, Barbel Inhelder, La psicologia del bambino, 2001, Einaudi

Militerni R., Neuropsichiatria Infantile, Idelson-Gnocchi, Napoli, 2009

Anne-Marie Wille, Claudio Ambrosini, Manuale di terapia psicomotoria dell'età evolutiva, Cuzzolin, 2008

Zocca, Motricità e gioco, Hoepli, 2009

Полша:

<https://giodo.gov.pl/pl/569/9276>

E. Jundził, Potrzeby psychologiczne dzieci i młodzieży: diagnoza – zaspokojenie, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 2006

A. Faber, E. Mazlish, Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały jak słuchać żeby dzieci do nas mówiły, Media rodzinne 2013

F. L. Ilg, A.L. Bates, S. Baker, Rozwój psychiczny dziecka. Od 0 do 10 lat., Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne 2018

T.B. Brazelton, Emocjonalny i fizyczny rozwój dziecka przez pierwsze lata życia: punkty zwrotne, Wydawnictwo Amber 2003

D.L. Suskind, P. Lenssen, Algorytmy żywienia dzieci, Wydawnictwo: Elsevier Urban & Partner, 2013

Cotte Delphine Gilles, Metoda Montessori w domu. 80 zabaw edukacyjnych, Wydawnictwo RM, 2017

Заклучение

През 2017 г. в ЕС имаше 52 795 022 жени на възраст 50-64 години. 5,7% от тях са безработни (това са 3 милиона жени), а 37,6% са неактивни (това са почти 20 милиона). Както показва статистиката има ясна нужда от активизиране на тази група.

Проучването сред жени на възраст 50+, проведено от партньорите по проекта, показаха, че жените се интересуват от работа с деца и от участие в обучение, което ще им помогне да придобият квалификация за това.

Рамката за обучителен курс, представена в този проект, е създадена да отговори на нуждите на хора, търсещи работа, които се интересуват от работа като детегледачки с цел да се осигури подходяща квалификация в страните, където частната услуга за отглеждане на деца не е регулирана от закона и няма допълнителни изисквания към образованието на детегледачката.

Партньорските организации, които участваха в този проект, вярват, че знанията и информацията, които се съдържат в този наръчник, ще бъдат полезни за заинтересованите организации и лица, работещи в областта на обучението и заетостта, включително за бюрата по труда, неправителствените организации, обучителните институции и държавните служители, определящи политиката по отношение на заетостта. С този наръчник партньорството се надява да даде възможност на заинтересованите страни да се възползват от знанията, придобити по време на проекта, и да използват модулите, за да създадат курсове за жени на възраст 50+, за да увеличат тяхното участие на пазара на труда.

Контактни данни на партньорите

Бимек ООД

ул. Доспат №36, ет. 1, BG-1463 София

уеб страница: www.bimes-bg.eu

За контакти: Валя Данкова

e-mail: bimes@bimes-bg.eu

Voivodeship Labour Office in Katowice

(Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach)

Kościuszki 30, 40-048 Katowice, Poland

website: www.wup-katowice.pl

Contact person: Anna Magiera – Chorąży

e-mail: amagiera@wup-katowice.pl

The Government Office for Békés County

(Békés Megyei Kormányhivatal)

Derkovits sor 2, 5600 Békéscsaba, Hungary

website: www.bekeskh.hu

M'amaloca o.p.s.

Havelská 3, 28201 Český Brod, Czech Republic

website: www.mamaloca.cz

Contact persons: Jiří Stuchl

e-mail: info@mamaloca.cz

ProActivate Ireland Limited

58 Dominick Street, Galway, Ireland

website: www.proactivate.ie

Contact persons: Marzena Wieczorek

e-mail: marzena.proactivate@gmail.com

Cooperativa Sociale COOSS Marche Onlus Società Cooperativa Per Azioni

Via Saffi 4, 60121 Ancona, Italy

website: www.cooss.it

Contact persons: Romina Boraso

e-mail address: r.boraso@cooss.marche.it

